

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження
Порядку віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна» (далі – проєкт акта) розроблено з метою врегулювання питання віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна», а також з метою наближення національного законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів до законодавства Європейського Союзу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено відповідно до частини третьої статті 6 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон).

На даний час в Україні відсутні нормативно-правові акти, що визначають вимоги щодо віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна».

Внаслідок цього центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, не може виконувати вимоги щодо віднесення води питної до категорії вод природних мінеральних, як передбачено частиною третьою статті 6 Закону.

Разом з цим, Україна, підписавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифіковану Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (далі – Угода про асоціацію), серед іншого, взяла на себе зобов'язання щодо внесення змін до нормативно-правових актів та розроблення нових з метою наближення законодавства України до права Європейського Союзу.

Пунктом 1 статті 64 Угоди про асоціацію зазначено, що Україна має наблизити своє законодавство про санітарні та фітосанітарні заходи щодо охорони тварин до законодавства ЄС, як це визначено у Додатку V до цієї Угоди.

Додаток V до Угоди зазначає, що Україна повинна представити всеохоплюючу стратегію відповідно до статті 64(4) цієї Угоди.

Пунктом б глави 4 «Санітарні та фітосанітарні заходи» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» цієї Угоди, визначено наближення законів України до законів ЄС.

Зазначена Глава має на меті сприяння здійсненню торгівлі товарами, що охоплюються санітарними та фітосанітарними заходами між Сторонами, забезпечуючи при цьому, зокрема, охорону життя і здоров'я людей.

В Європейському Союзі вимоги щодо вод природних мінеральних регулюються Директивою 2009/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 року про використання та представлення природних мінеральних вод.

Регламентом (ЄС) № 178/2002 Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2002 року, що встановлює загальні принципи та вимоги харчового законодавства, засновано Європейський орган з безпеки харчових продуктів і встановлено процедури з питань безпеки харчових продуктів, створено Європейське агентство з безпеки харчових продуктів (EFSA), завданням якого є надання наукових консультацій та науково-технічної підтримки для законодавства та політики Співтовариства в усіх сферах, які мають прямий або опосередкований вплив на безпечність харчових продуктів і кормів.

Враховуючи практику Європейського Союзу, де діє Європейське агентство з безпеки харчових продуктів, призначене для здійснення цієї діяльності Комісією ЄС, а також те, що повноваження щодо встановлення та забезпечення оцінки ризиків щодо безпечності харчових продуктів та матеріалів і предметів, призначених для контакту з харчовими продуктами є функцією держави, що реалізується Міністерством охорони здоров'я України, зазначені види робіт повинні здійснюватися державними підприємствами, установами чи організаціями.

З метою наближення національного законодавства до права Європейського Союзу, а саме імплементації положень Директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС 2009/54/ЄС від 18 червня 2009 року про експлуатацію джерел і розміщення на ринку вод природних мінеральних розроблено проєкт акта, яким запропоновано порядок віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна».

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається встановити вимоги щодо віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна».

4. Правові аспекти

Основними нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері є: Конституція України, Закони України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 12.04.2021 № 741 «Про затвердження Гігієнічних вимог до виробництва та обігу вод природних

мінеральних і вод джерельних», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19.05 2021 за № 657/36279.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує додаткового фінансування з державного бюджету та/або місцевих бюджетів, оскільки буде реалізовуватись в рамках існуючих повноважень Міністерства охорони здоров'я України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Відповідно до абзацу вісімнадцятого частини другої статті 3 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» його дія не поширюється на здійснення регуляторної діяльності, пов'язаної з прийняттям нормативно-правових актів, що містять положення, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, у тому числі додатків до неї, відповідно проєкт акта не потребує погодження з Державною регуляторною службою України.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Уповноваженим Верховної ради України з прав людини.

Проєкт акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції тому потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів для проведення експертизи на відповідність України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовими, та правом Європейського Союзу (*acquis* ЄС).

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. Проект акта не містить положень, що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. У проекті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проект акта потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект акта не містить положень, що створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна та/або громадська антидискримінаційна експертиза проекту акта не проводилася.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта матиме позитивний вплив на інтереси держави, внаслідок наближення національного законодавства до законодавства Європейського Союзу через унормування вимог щодо віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна» та уповноваження установ, яким надається право на розгляд матеріалів щодо можливості віднесення вод питних до категорії «вода природна мінеральна».

Проект акта не впливатиме на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Встановлення вимог щодо віднесення води питної до категорії «вода природна мінеральна» сприятиме існуванню чітких та прозорих вимог щодо застосування назви харчового продукту «вода природна мінеральна».

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Оператори ринку харчових продуктів	Позитивний	Забезпечення європейських підходів та практик роботи галузі,

		зниження зловживань зі сторони учасників ринку. Розвиток конкурентного середовища
Споживачі харчових продуктів	Позитивний	Отримання доступу до якісних та безпечних харчових продуктів

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__»_____202 р.